

**Een archeologisch inventariserend
veldonderzoek (IVO) door middel van
grondboringen op de erfuutbreiding van
Schoterpad 2 te Bant, gemeente
Noordoostpolder (Fl.)**

H. Buitenhuis

ARC-Rapporten 2005-02

Groningen
3 januari 2005
ISSN 1574-6887

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Naar aanleiding van het voornemen tot erfuitbreiding ten behoeve van recreatie faciliteiten op het terrein Schoterpad 2 te Bant, gemeente Noordoostpolder, heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) opdracht gekregen van dhr. Van den Bremer een archeologische inventarisatie van het terrein uit te voeren. Daartoe zijn op 29 november 2004 zes grondboringen uitgevoerd op het terrein door dr. H. Buitenhuis en dhr. J. de Kleuver.

1.2 Ligging van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksterrein is gelegen aan de zuidoostkant van het terrein Schoterpad 2 en heeft een lengte van ca. 120 meter en een breedte van 50 meter (afb. 1). Het terrein bestond uit grasland.

1.3 Objectgegevens

ARC-Projectcode	2004/269
Provincie	Flevopolder
Gemeente	Noordoostpolder
Plaats	Bant
Toponiem	Schoterpad 2
Kaartblad	16C
Coördinaten	181130/534.00
Type object	grasland
Type bodem	zand
Geomorfologie	dekzandrug

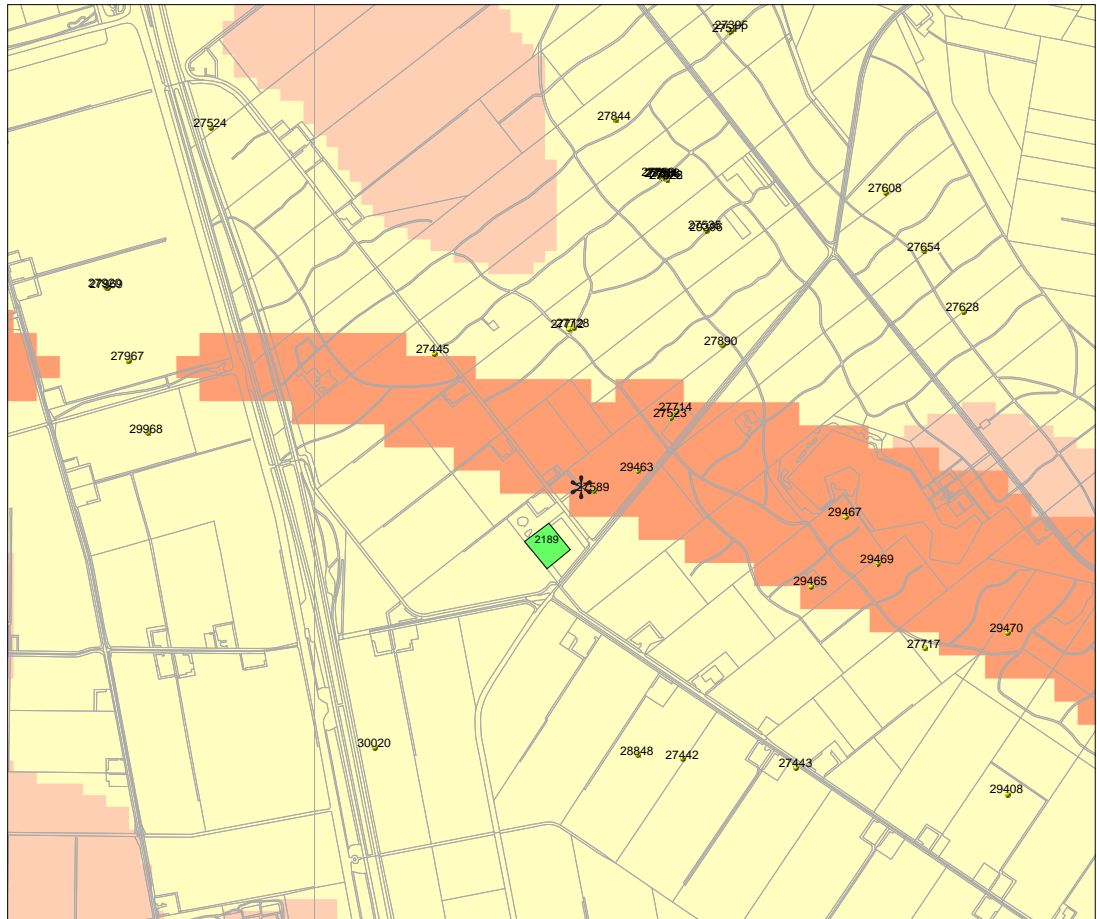
1.4 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek was het terrein te onderzoeken op de aanwezigheid van archeologische waarden, het vaststellen van de waarden, en het beoordelen van het terrein naar behoudenswaardigheid van de archeologie.

1.5 Werkwijze

Om de doelstelling te kunnen verwezenlijken zijn op het onderzoeksterrein in totaal zes boringen gezet ten behoeve van de archeologie (zie bijlage 1). Deze boringen zijn verspreid over het terrein gezet om een juiste, algehele, indruk van de bodemopbouw te kunnen krijgen. De raai-afstand en de onderlinge boorafstand bedroeg 40 en 50 meter (afb. 2).

De boorkernen zijn zorgvuldig uitgelegd, waarbij de opeenvolgende bodemlagen precies konden worden beschreven (Nederlands Normalisatie Instituut 1989) en opgemeten. Vervolgens is de bodemopbouw per boring beschreven en is er gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot.

Legenda

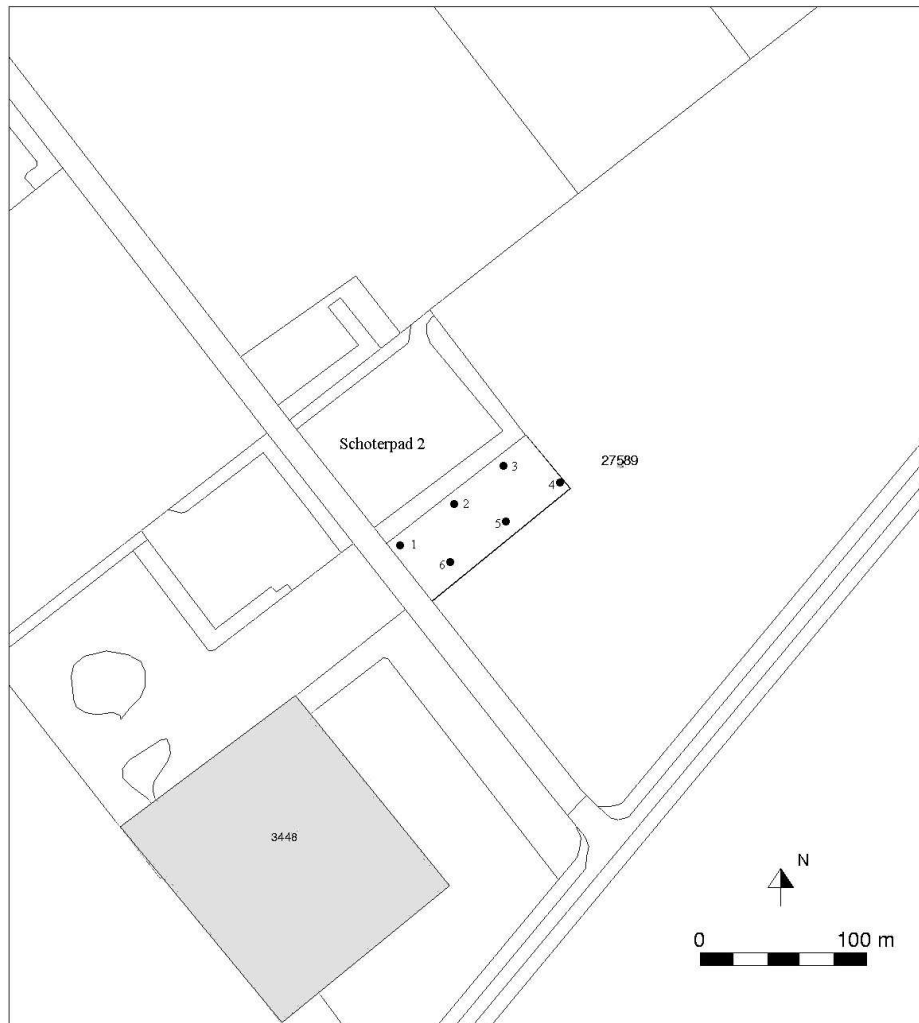
- WAARNEMINGEN
- ONDERZOEKEN
- TOP10 ((e)TDN)
- PLAATSNAMEN
- IKAW**
- zeer lage trefkans
- lage trefkans
- middelhoge trefkans
- hoge trefkans
- lage trefkans (water)
- middelhoge trefkans (water)
- hoge trefkans (water)
- water
- niet gekarteerd
- PROVINCIES

ROB
ArchisII

Afbeelding 1 Ligging van het onderzoeksterrein (*) nabij meldingsnr. 27589 op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW). Bron: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek/Archis II, 24 december 2004.

Afbeelding 2 Boorpunten op het erfuitbreidingsterrein van Schoterpad 2 te Bant.

Voor het boren is gebruik gemaakt van een verlengbare edelmanboor met een diameter van 10 cm. Naast het boren is, voor zover mogelijk, een oppervlaktekartering uitgevoerd, bestaande uit het aflopen van het gehele terrein en het inspecteren van allerlei ontsluitingen. De vondstzichtbaarheid was beperkt doordat het terrein volledig was begroeid met gras.

2 Resultaten

2.1 Bureauonderzoek en geo-archeologische context

De archeologische verwachting van het onderzoeksterrein is volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW 2e generatie) hoog. Het is gelegen op een dekzandrug. Op de dekzandrug zijn veel archeologische vondsten gedaan, deels daterend uit de Late Middeleeuwen, deels uit de prehistorie. In de naaste

omgeving zijn archeologische resten gevonden (zie afb. 1 en afb. 2), waaronder bewerkt vuursteen (waarnemingsnr. 27589). Aansluitend aan dit onderzoek zijn twee kavels te zuiden van het Schoterpad en twee dealkavels ten noorden van het onderzoeksterrein onderzocht (Buitenhuis 2004). Het eindresultaat van dat onderzoek is nog niet bekend, maar wel is op het meest noordelijke terrein, dicht bij de bosrand, bewerkt vuursteen, waaronder een bewerkt kernstuk gevonden. Op dezelfde hoogte maar aan de westkant van het Schoterpad is door het bureau 'De Steekproef' een onderzoek uitgevoerd (Jelsma & Tulp 2002). Daar zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen (onderzoeksmelding 3448, zie afb. 2).

2.2 Bodemopbouw

De bodemopbouw in de zes boringen is min of meer gelijk. Deze bestaat uit een licht humeuze toplaag met daaronder zand (zie bijlage 1). In het zand zijn resten van een podzolprofiel gevonden. Behalve in boring K-1 bestaan de podzolen uit restanten van een donkerbruine, koffiekleurige, B-horizont op lichtgeelgrijs zand, de C-horizont. In boring K-1 is de podzol beter bewaard. Hier is een duidelijk ABC-profiel gevonden. Dit boorpunt lag in de hoek van het terrein waar minder is geploegd. Dit verschijnsel is ook waargenomen bij het onderzoek in de omliggende percelen.

2.3 Vondsten

Tijdens het archeologische onderzoek zijn geen archeologische indicatoren waargenomen (zie bijlage 1). De boorkernen zijn verzameld en nat gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 1 mm. Ook hier zijn geen archeologische resten aangetroffen.

3 Conclusies en aanbeveling

Uit het bodemonderzoek blijkt, dat het terrein tot in de B-horizont van het pleistocene zand is verstoord. De pleistocene bodem lijkt wel intact aan de noord- en westrand van het terrein, waar weinig verstoring heeft plaatsgevonden. Er zijn geen archeologische indicatoren op dit terrein aangetroffen. Iets ten noorden van het terrein is bewerkt vuursteen gevonden, terwijl ook verder naar de top van dekzandrug bewerkt en onbewerkt vuursteen is aangetroffen aan het oppervlak.

Geconcludeerd moet worden, dat de kans op het vinden van archeologische resten *in situ* klein is, maar niet geheel ontbreekt. In overleg met de provinciaal archeoloog, dhr. A. Kerkhoven¹ wordt aanbevolen het terrein vrij te geven voor de voorgenomen activiteiten, met als voorbehoud dat eventueel toch aangetroffen archeologische resten onverwijld aan het bevoegd gezag dienen te worden gemeld.

¹Provinciehuis Lelystad, tel: 0320 - 265541

Literatuur

- Buitenhuis, H., 2004. *Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van grondboringen bij het Kuinderbos te Bant, gemeente Noordoostpolder (Fl.)*. Groningen (ARC-Rapporten 2004-71).
- Jelsma, J. & C. Tulp, 2002. *Dalen, De Spil: Een Verkennend Archeologisch Onderzoek*. Groningen (De Steekproef rapportnr. 2002-02/6).
- Nederlands Normalisatie Instituut, 1989. *NEN 5104 Classificatie van onverharde grondmonsters*. Delft.

Bijlage 1 Boorstaten

De afkortingen die in de tabel gebruikt worden:

FZ	Zand	h2	matig humeus	Zs2	Zand, matig siltig
h1	zwak humeus	Zs1	Zand, zwak siltig		

boring 1 X=181076.08 Y=533463.50					
<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
25	Zs2	h1	scherp	grijs	
40	Zs1		scherp	lichtbruingrijs	
60	Zs1	h2	geleidelijk	donkerzwartgrijs	A-horizont
95	FZ		geleidelijk	donkerbruin	B-horizont
110	FZ			geel	C-horizont
boring 2 X=181106.96 Y=533489.50					
<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
50	Zs1	h1	scherp	lichtgrijs	
90	Zs1		geleidelijk	bruin	restant B-horizont
110	FZ			lichtgeelgrijs	C-horizont
boring 3 X=181140.82 Y=533512.50					
<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
40	Zs2	h1	geleidelijk	lichtgrijs	
50	Zs1			geelgrijs	
60	FZ		geleidelijk	donkerbruin	restant B-horizont
100	FZ			lichtgeelgrijs	C-horizont
boring 4 X=181171.16 Y=533501.20					
<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
35	Zs1	h1	scherp	grijs	
50	FZ		scherp	lichtgeel	
70	FZ		geleidelijk	donkerbruin	B1-horizont
100	FZ		diffuus	bruin	B2-horizont
110	FZ			lichtgrijsgeel	C-horizont
boring 5 X=181138.00 Y=533482.05					
<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
25	Zs1	h1	geleidelijk	grijs	
50	Zs1		geleidelijk	grijsgeel	gevlekt, B en C-horizont gemengd
100	FZ			lichtgrijsbruin	C-horizont
boring 6 X=181109.07 Y=533459.50					
<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
30	Zs1	h1	geleidelijk	grijs	
35	FZ		geleidelijk	donkerbruingeel	gevlekt, B en C-horizont gemengd
90	FZ			lichtgrijsgeel	C-horizont